

СУЧАСНИЙ СТАН ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА КІР В УКРАЇНІ

Шакун О.А., Буравель Г.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Кір – одна з головних причин дитячої смертності в світі. За даними ВООЗ, щороку у світі на кір хворіють 30 – 40 мільйонів дітей, а понад 800 000 помирають від інфекції та її ускладнень. В день це 314 смертей, щогодини – 13 смертей.

Половина всіх випадків захворюваності на кір у всьому світі припадає на п'ять країн: Мадагаскар, Сомалі, Ліберія, Демократична Республіка Конго (ДРК) та Україна. Упродовж 2017—2019 років в Україні триває епідемія кору.

Мета. Метою роботи було зробити моніторинг захворюваності на кір в Україні за останні два роки (2018-2019).

Матеріали і методи. Об'єктом дослідження були хворі на кір особи. Методи дослідження – статистичний. В ході роботи було проаналізовано дані Центру громадського здоров'я МОЗ України та дані ВООЗ.

Результати і висновки. Кір – це антропозна дитяча вірусна інфекція яка передається повітряно-крапельним шляхом з високою контагіозністю (100 %) та має серйозні ускладнення (пневмонії, вушні інфекції, запалення мозку та інш.). Специфічного лікування не існує. Спалахи кору мають циклічний характер і відбуваються кожні 5-6 років. Головна причина спалахів – низьке охоплення щепленнями. Єдиний спосіб запобігти ускладнень та смерті – вакцинація. До початку масової імунізації (1965–1967 рр.) в світі щорічно реєструвалося за різними даними від 130 млн випадків кору і 8 млн смертей.

Щеплення проти кору (вакцина КПК) проводять вже більше 50 років і воно є обов'язковим згідно з календарем профілактичних щеплень в Україні. Перше щеплення дитині проводять в 12 місяців, а в 6 років планову ревакцинацію.

Вакцини – безпечний та ефективний спосіб профілактики. Завдяки вакцинації вдалося знизити захворюваність на кір у десятки разів. Переважна більшість людей Європи мають усі щеплення КПК за календарем і в 42 країнах з 53 поширення кору вдалось зупинити. Проблема залишається в тих країнах, де рівень охоплення щеплення недостатній. Україна входить до групи цих країн. Діти й дорослі, які не отримали профілактичне щеплення, перебувають у зоні ризику.

Недостатня кількість щеплених – це головна причина різкого зростання рівня захворюваності. Через кризу системи охорони здоров'я і поширення дезінформації на тему побічних ефектів вакцинації або його неефективності в 2016 році серед дітей дитячого віку були щеплені тільки 42%, а в групі до 6 років – 31%. Це один з найнижчих показників у всьому світі.

Згідно з даними ВООЗ, з 2018 року Україна посідає друге місце в світі за рівнем захворюваності на кір. Його різке зростання спостерігається з 2017 року, коли на кір захворіли 4 782 людини (в 2016 – всього 90). З 2018 роки їй заразилися понад 54 тисяч українців, це практично 64% від усіх зареєстрованих в Європі випадків. У 2019 ситуація продовжувала погіршуватися і кількість захворілих склала більше 57 тисяч чоловік, а в цілому в 2017-2019 роках – захворіло понад 115 тисяч людей, з яких померли 41 (в тому числі 25 дітей).

Завдяки заходам, вжитим МОЗ, рівень імунізації населення вдалося значно підвищити і знизити тим самим епідеміологічну загрозу. Проблема, однак, у тому, що чорний ринок підроблених довідок про зроблені щеплення, який сформувався на тлі масштабної противовакцинної компанії в інтернеті і відсутності довіри до державних медичних установ, продовжує існувати. Тим самим – боротьба з кором залишається однією з головних задач в сфері охорони здоров'я.